

Dezbătut în Consiliul Profesoral din

Aprobat în Consiliul de Administrație din

PLAN DE MĂSURI
PENTRU COMBATEREA ABSENTEISMULUI ȘI ABANDONULUI ȘCOLAR
AN ȘCOLAR 2019-2020

I. ARGUMENT

Prevenirea părăsirii timpurii a școlii este considerată ca fiind deosebit de importantă, nu numai pentru a combate consecințele negative ale sărăciei și excluziunii sociale asupra dezvoltării tânărului studios, dar și pentru a oferi elevilor mijloacele necesare pentru a întrerupe ciclul de transmitere a dezavantajului între generații.

Preocuparea pentru prevenirea și diminuarea abandonului școlar este privită ca o prioritate a Colegiului Național "Mihail Kogălniceanu" Galați cu atât mai mult cu cât factorii determinanți ai abandonului se multiplică și se diversifică, ca adaptare la contextul social, economic, cultural, profesional din ce în ce mai provocator în care sistemul de învățământ funcționează.

II. CONTEXT

A. ȚINTE STRATEGICE STABILITE LA NIVEL EUROPEAN

1. Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii sub 10% C.
2. Creșterea la 40% a procentului de absolvenți de studii universitare din totalul populației în vârstă de 30-34 de ani

B. ȚINTE STRATEGICE ASUMATE DE ROMÂNIA PENTRU ANUL 2020

1. Reducerea ratei de părăsire timpurii a școlii la 11,3%, cu ținte intermediare de 14,8%, în 2016 și 13,8% în 2018
2. Creșterea procentului de absolvenți de studii universitare din totalul populației în vârstă de 30-34 de ani la 26,74% (ținte intermediar 20,25% în 2013 și 22,7% în 2015)

C. ȚINTE STRATEGICE ASUMATE DE INSTITUȚIE PENTRU ANUL ȘCOLAR 2019-2020

1. Reducerea numărului de absențe/elev cu minim 10% față de anul școlar 2018-2019

III. DELIMITĂRI CONCEPTUALE

1. Definiție

Conform definiției dată de Norbert Sillamy în lucrarea "Dicționar de Psihologie LAROUSSE" (1998), termenul de absentism constituie lipsa de la școală sau de la locul de muncă. Din punct de vedere educațional, absentismul este una dintre cauzele eșecului școlar.

Literatura științifică referitoare la absentismul școlar este caracterizată de diverse definiții. Studiile anterioare arată că absentismul școlar este legat de o serie de preocupări privind sănătatea, de comportamentele de risc pentru sănătate și de abandonul școlar (Askeland, 2015). Cecetătorii afirmă că aproape toți copiii și adolescenții sunt absenți câteva zile de la școală în timpul unui an școlar. Absența școlară poate fi scuizabilă / fără probleme dacă este cauzată de boli sau alte cauze acceptate sau inexplicabilă / problematică dacă este din motive de mediu, social, psihiatric sau din alte motive. Adesea, termenii absentism și refuz școlar sunt folosiți în descrierea absentismului școlar problematic (Ingul, 2012). De asemenea, se sugerează că absentismul școlar este un factor de risc și o cauză a dificultăților de relaționare (Shute, 2005), iar perioada adolescenței este un proces complex de maturizare și dezvoltare care variază în funcție de indivizi și de culturi. Trecerea cu succes a acesteia la vârsta adultă are drept rezultat maturitatea biologică, sentimentul siguranței de sine, abilitatea de a se bucura de prietenii strânse și de apartenența la un grup, de capacitatea mentală de a face față provocărilor vieții. Cu toate acestea, eșecul de a gestiona în mod adecvat această desfășurare fizică, emoțională, cognitivă și morală a adolescenței poate duce la o identitate deviantă și la anomalii comportamentale (Chinawa, 2014)

2. Tipuri de absentism

- absentism selectiv (fuga de la școală este frecventă la o singură disciplină sau doar la câteva discipline)
- absentism generalizat (fuga de la școală este frecventă și generalizată, prefigurează abandonul școlar)
- căutarea singurătății (reacție la tensiunea puternică intra- sau interpersonală)
- dorința de a fi cu partenerul (la adolescenți)
- dorința de apartenență la grup („ritualuri de inițiere”)
- atitudine defensivă față de autoritatea unui sistem - Semnificațiile psihosociale ale fugii de la școală sunt funcția de separare sau de individualizare, mai ales la adolescenți.

3. Factori care influențează absentismul

Schimbarea atitudinii față de școală manifestată prin dezinteresul adolescentului față de aceasta, nu se produce pe neașteptate ci există întotdeauna semnale relevante ale apariției ei. Orice nereușită care nu este remerțată la timp poate antrena elevul într-un proces de neputință de adaptare. Cu toate acestea, elevii au motivații diferite pentru același comportament. Acest lucru poate fi văzut clar și în cazul absentismului. De exemplu, un elev poate lipsi de la ore pentru a-și petrece timpul cu prietenii în afara școlii, în timp ce un al doilea elev poate lipsi de la ore pentru a-și asuma responsabilități familiale. În consecință, înțelegerea motivării elevilor pentru lipsa participării la ore este un prim pas important în proiectarea intervențiilor care sunt mai susceptibile de a reuși.

Este important să avem o înțelegere detaliată a factorilor cauzali care afectează absentismul în școală luând în calcul aspecte ce țin de: adaptabilitate, motivația individuală, atitudinea elevului și a cadrului didactic față de școală, relația profesor-elev, problemele financiare și familiale, starea de sănătate a elevului, factorii de mediu, etc.

1. Cauze care țin de personalitatea și starea de sănătate a elevului:

motivație școlară scăzută, lipsă de interes, încredere scăzută în educația școlară, oboseală, anxietate, autoeficacitate scăzută, imagine de sine deteriorată, sentimente de inferioritate, abilități sociale reduse, pasivitate; refuzul de a adera la o alegere făcută de alții (reacție la presiunea exercitată de dorințele adulților)

2. Cauze care țin de familie, condițiile socio-economice ale familie:

sărăcia, stil parental indiferent, neglijent, familii dizarmonice, părinți foarte ocupați sau plecați în străinătate

3. Cauze care țin de contextul școlar specific

presiunea grupului, supraîncărcarea școlară, comunicarea defectuasă elev-profesor (ironizarea, umilirea elevului) evaluarea subiectivă, frica de evaluare, conflict cu colegii, practici educative percepute de elevi ca fiind nedrepte, frustrante, incompatibilitate între aspirațiile, trebuințele de învățare și oferta educațională a școlii; formă de apărare –împotriva disciplinei excesiv de rigidă și severă, politici proabsenteiste ale școlii la elevii din clasele terminale foarte importantă este și variabila vârstă.

IV. OBIECTIVE

1. Prevenirea abandonului școlar și asigurarea unei frecvențe regulate a cursurilor de către elevi;
2. Asigurarea accesului tuturor elevilor la educație, eliminarea oricăror forme de discriminare și segregare;
3. Promovarea și eficientizarea serviciilor educaționale pentru copiii cu cerințe educaționale speciale;
4. Asigurarea unor condiții materiale minime în scopul asigurării unei frecvențe coresponsabile;
5. Adaptarea strategiilor didactice și a itemilor de evaluare la posibilitățile de înțelegere ale elevilor pentru evitarea eșecului școlar.

V. MĂSURI DE PREVENIRE ABSENTEISM

În scopul prevenirii și combaterii acestui fenomen în Colegiul Național "Mihail Kogălniceanu" se vor lua următoarele măsuri:

1. Dirigintele și profesorii clasei vor monitoriza elevii care absentează frecvent de la disciplina lor sau de la clasă;
2. Săptămânal dirigintele clasei va motiva în baza dovezilor absențele elevilor, din clasele pe care le coordonează, conform cu ROFU CNMK;
3. Adeverințele medicale vor fi vizate de medicul școlar;
4. Notarea riguroasă a absențelor la orele de curs;
5. În cazul în care părintele solicită telefonic dirigintelui învoirea elevului, părintele va trimite dirigintelui cererea de învoire, care va fi adusă la cunoștința directorului și contrasemnată de acesta;
6. În situații speciale, care presupun părăsirea incintei școlii de către elev acesta va putea părăsi școala în urma completării formularului de plecare din școală, semnat de profesorul de la clasă și de părintele/tutorele însoțitor. Formularele de plecare vor fi predate gardianului spre avizare de către director.
7. Dirigintele care constată numărul mare de absențe ale unor elevi în urma consultării săptămânale a catalogului va lua legătura cu elevul pentru a identifica motivul absențelor și de asemenea cu familia sau tutorii legali ai elevilor;
8. Consiliul Profesorial/ Consiliul de Administrație va fi informat asupra situației absențelor și măsurilor luate de diriginți și consiliile profesorilor claselor, dacă este cazul;

9. Diriginții vor solicita sprijinului psihologului școlar în alegerea programului, activităților de intervenție sau prevenție și aplicarea acestora la clasele de elevi cu un absentism ridicat.
10. Menținerea în clasă a unei atmosfere care să asigure satisfacerea trebuinței de siguranță afectivă pentru toți elevii
11. Cooperarea dirigintelui cu părinții; supravegherea discretă a prezenței elevului la școală, legătura permanentă cu familia (reacțiile negative ale școlii și ale familiei întrețin mecanismele de apărare ale elevului, creând un cerc vicios, în care, la limită, abandonul tinde să fie văzut de elev ca unică soluție pentru „rezolvarea” problemei);
12. Participarea cadrelor didactice din școală la module de formare continuă (metode de a crește integrarea și comunicarea dintre elevi; profesor-elev; de a antrena elevii în activități extrașcolare; modalități de a crește implicarea și comunicarea permanentă cu părinții; orientarea extrașcolară a elevilor);
13. Implicarea tinerilor în acțiuni de voluntariat, activități extrașcolare
14. Confirmarea oficială a legitimării elevului la vreun Club Sportiv și anunțarea prealabilă a programului competițional; aprobarea motivării absențelor pentru participarea elevului la competițiile sportive de către conducerea școlii;
15. Profesorii să comunice eficient (asertiv, să folosească ascultarea activă) să evite etichetarea elevilor, să critice constructiv, să se focalizeze pe recompensarea elevilor și nu pe sancționarea lor;
16. Promovarea cooperării în clasă, astfel încât și elevii cu performanțe școlare modeste să experimenteze succesul; evitarea constituirii unor elite, concomitent cu etichetarea, marginalizarea, celor care nu aparțin elitei;
17. Promovarea reușitelor școlare și extrașcolare ale tuturor elevilor, prin organizarea unor evenimente publice
18. Creșterea atractivității școlii, prin introducerea de programe extracurriculare (concursuri, cercuri, activități sportive, artistice etc.)
19. Colaborarea cu autoritățile locale, mediul de afaceri și ONG-urile în derularea programelor de prevenire a abandonului școlar, susținerea elevilor din familii defavorizate prin parteneriatul cu actorii din comunitate

PLAN DE MĂSURI PENTRU PREVENIREA ABSENTEISMULUI ȘI ABANDONULUI ȘCOLAR

Nr. Crt.	Obiective educaționale	Măsuri/acțiuni pentru realizare	Termen	Strategii educaționale	Evaluare
1.	Integrarea tuturor copiilor de vârstă școlară și formarea unei atitudini favorabile față de școală	<ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea condițiilor pentru frecventarea școlii; - Motivarea pentru frecventarea școlii; - Îmbunătățirea relației profesor-elev, astfel încât aceasta să capete o mai mare încărcătură afectivă; - Cultivarea încrederii în sine; - Stimularea inițiativei, originalității, prin consultarea elevilor privind activitățile educative pe care vor să le organizeze. 	Permanent	Dezbateri, comentarii pe baza unor întâmplări, fapte reale, lectură, rezolvarea în grup a unor probleme	Înregistrarea tuturor elevilor Completarea fișelor individuale ale elevilor
2.	Depistarea cauzelor care duc la înregistrarea absențelor și efectele imediate resimțite în înregistrarea succesului școlar. Analiza complexității problemelor puse de prevenirea, diminuarea și înlăturarea lor	<ul style="list-style-type: none"> - Monitorizarea atentă a elevilor care absentează; - Descoperirea cauzelor; - Intervenția la timp în cazul depistării cazurilor de rămăneri în urmă la învățătură; - Asigurarea unui climat de intercomunicare, de cunoaștere, de înțelegere, de ajutor și sprijin reciproc - Profesorul/ dirigintele să devină un adevărat psihopedagog 	Permanent	Tehnica consiliului clasei; Agenda clasei; Alcatuirea de grupe și subgrupe care să relaționeze cu elevii care au multe absențe.	Investigația
3.	Activizarea elevilor în procesul însușirii cunoștințelor, intensificarea participării la	Se va evalua și aprecia nu numai nivelul performanței școlare ca atare, ci și investiția de efort, de voință și conștiință, de însuflețire a elevului, măsura în care vrea să progreseze	Permanent	Comunicarea permanentă, acordarea sprijinului minimal; Desfășurarea de activități extrașcolare / extracurriculare pentru a lărgi interesul elevilor;	Numărul elevilor cu multe absențe nemotivate și cei aflați în risc de abandon școlar

Nr. Crt.	Obiective educaționale	Măsuri/acțiuni pentru realizare	Termen	Strategii educaționale	Evaluare
	realizarea obiectivelor și sarcinilor școlare			implicarea în competiții, concursuri și activități cu caracter demonstrativ	
4.	Asigurarea unei bune colaborări a școlii cu familia	- Vizite la domiciliu, dacă este cazul; - Discuții cu familia	Permanent	Comunicarea permanentă cu familia; Menținerea legăturii cu comunitatea locală.	Investigația; Numărul de întâlniri cu părinții
5.	Recuperarea elevilor care înregistrează absențe prin antrenarea capacităților și deprinderilor bine dezvoltate	- Evitarea pedepselor ; - Promovarea spiritului de echipă; - Încurajarea regulilor prin care se mențin comportamentele dezirabile; - Valorificarea motivului activității mai mult decât jocul motivelor.	Permanent	Remediarea rezultatelor prin programe specifice: -întocmirea planurilor remediale -participarea elevilor la cluburi/cercuri de specialitate organizate de colegiu	Liste de evaluare; Fișe de progress; Statistici.

Director,
prof. POPESCU MĂDĂLINA